

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΙΕ΄ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ: Της Παρασκευής 28 Ιουνίου 2013, ώρα 11.00 π.μ.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Παρασκευή 28-6-2013

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς τους Υπουργούς Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας,
Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Οικονομικών**

ΕΠΕΡΩΤΩΝΤΕΣ

1. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ	11. ΟΛΓΑ-ΝΑΝΤΙΑ ΒΑΛΑΒΑΝΗ
2. ΜΑΡΙΑ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ	12. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΚΗΣ
3. ΕΥΓΕΝΙΑ (ΤΖΕΝΗ) ΒΑΜΒΑΚΑ	13. ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ
4. ΕΦΗ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ	14. ΜΑΡΙΑ ΔΙΑΚΑΚΗ
5. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΔΡΙΤΣΕΛΗ	15. ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ
6. ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ	16. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ
7. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ	17. ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΛΑΡΗ
8. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΤΖΑΣ	18. ΕΥΓΕΝΙΑ ΟΥΖΟΥΝΙΔΟΥ
9. ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ	19. ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΑΘΑΣ
10. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ	20. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ

Θέμα: «Οι μνημονιακές πολιτικές έχουν προκαλέσει ανθρωπιστική κρίση στους εργαζόμενους στο χώρο του πολιτισμού»

Ο χώρος της τέχνης και του πολιτισμού είναι ο τομέας που πλήττεται πρώτος και περισσότερο απ' όλους από την οικονομική κρίση και από τις μνημονιακές πολιτικές, με αποτέλεσμα η ανεργία στους εργαζόμενους στον πολιτισμό να είναι κατά πολύ μεγαλύτερη από όλους τους υπόλοιπους κλάδους. Στους ηθοποιούς, για παράδειγμα, έχει ξεπεράσει το εξωφρενικό νούμερο του 95%.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις έχουν μειωθεί σημαντικά και όταν δίνονται, δίνονται με τεράστια καθυστέρηση, οι δήμοι, που αποτελούσαν βασικό εργοδότη των καλλιτεχνών περιορίζουν ή καταργούν τις καλλιτεχνικές τους δράσεις, η δυνατότητα των πολιτών να επισκεφθούν χώρους τέχνης και να απολαύσουν τα αγαθά του πολιτισμού διαρκώς μειώνεται, η ελληνική τηλεόραση, παρά τη σχετική νομοθεσία, δεν παράγει πλέον πρωτότυπο πρόγραμμα ελληνικής μυθοπλασίας, ενώ η κινηματογραφική

παραγωγή συρρικνώνεται δραματικά. Αποτέλεσμα όλων των παραπάνω είναι ένα ασφυκτικό περιβάλλον ανεργίας και οικονομικής εξαθλίωσης που αφορά όλους τους επιμέρους κλάδους του πολιτισμού. Οι εργαζόμενοι στο χώρο αυτό είτε είναι ηθοποιοί, μουσικοί, χορευτές, εικαστικοί, συγγραφείς, σκηνοθέτες, σεναριογράφοι ή τεχνικοί βιώνουν μια πρωτόγνωρη κατάσταση ανεργίας και οικονομικής εξαθλίωσης, η οποία μπορεί να χαρακτηριστεί ανθρωπιστική καταστροφή.

Όμως, ακόμα και όσοι εργάζονται αντιμετωπίζουν συνήθως το καθεστώς της μαύρης ή αδήλωτης εργασίας, με συνέπεια οι καλλιτέχνες να παραμένουν ανασφάλιστοι για το καλλιτεχνικό τους έργο, να αδυνατούν να συμπληρώσουν τα απαιτούμενα ένσημα προκειμένου να θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα και να στερούνται ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Ο αποκλεισμός ιδιαίτερα των μεγαλύτερης ηλικίας ατόμων από το δημόσιο σύστημα υγείας έχει προκαλέσει αναρίθμητες τραγικές ιστορίες και έχει οδηγήσει τους ανθρώπους αυτούς σε απόγνωση.

Ασφαλιστικά ζητήματα

Σε σχέση με τα ασφαλιστικά ζητήματα των καλλιτεχνών και των εργαζομένων στον πολιτισμό, παρά τη σχετική διασπορά των επαγγελματιών, τα προβλήματα που εντοπίζονται θα μπορούσαν να κατηγοριοποιηθούν σε τρεις μεγάλες κατηγορίες: Πρώτον, στα προβλήματα που αφορούν πρακτικές αδήλωτης απασχόλησης και εργασιακής εκμετάλλευσης. Δεύτερον, στα προβλήματα που σχετίζονται με τη σχέση της εργασίας, από την οποία απορρέει διαφορετικό καθεστώς ασφάλισης (εξαρτημένη – ανεξάρτητη εργασία) και, τρίτον, στα θέματα ασφαλιστικής κάλυψης των εργαζομένων στον πολιτισμό, με δεδομένη την εποχική φύση της εργασίας σε πολλά επαγγέλματα.

Ως προς το θέμα της ανασφάλιστης εργασίας, η οικονομική κρίση σε κλάδους όπως το θέαμα ή η διασκέδαση έχει επιτείνει τις πρακτικές αυτές. Οι περισσότερες συλλογικές συμβάσεις στο χώρο των καλλιτεχνών έχουν πλέον λήξει, και οι εργοδότες αρνούνται να υπογράψουν νέες. Πολύ συχνό φαινόμενο εργασιακής εκμετάλλευσης είναι αυτό που κυρίως εφαρμόζεται στα θέατρα, όπου αντί για σύμβαση εξαρτημένης εργασίας συνάπτεται «εταιρική σχέση» με ποσοστό 2%, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα οι ηθοποιοί να αμείβονται κατά πολύ λιγότερο απ' ό,τι αν πληρώνονταν ως μισθωτοί και να στερούνται τα ένσημα και κατά συνέπεια το επίδομα ανεργίας και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Το δελτίο παροχής υπηρεσιών, ή αλλιώς «μπλοκάκι», αποτελεί το σημαντικότερο πρόβλημα σχεδόν για όλους τους επαγγελματίες που απασχολούνται στο χώρο του πολιτισμού. Οι εργαζόμενοι αυτοί αντιμετωπίζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες, ακόμη και όταν παρέχουν τις υπηρεσίες τους στον ίδιο εργοδότη. Όμως, με το δελτίο παροχής υπηρεσιών ουσιαστικά μετακυλινδώνονται οι δαπάνες ασφάλισης από τους εργοδότες στους ίδιους τους εργαζόμενους.

Τρίτο μεγάλο ζήτημα είναι η πρόσβαση στην ασφάλιση και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για τους εποχικά εργαζόμενους καλλιτέχνες ή τους επαγγελματίες στο χώρο του πολιτισμού. Με την αύξηση των ενσήμων που ψηφίστηκε τελευταία για την κάλυψη του τομέα της υγείας, ακόμα και αυτοί που είναι ασφαλισμένοι δεν μπορούν πλέον να έχουν σε ισχύ ούτε το βιβλιário υγείας, καθώς για τη διατήρηση δικαιώματος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης απαιτούνται 50 ένσημα κατ' έτος, για τη νοσοκομειακή 101, ενώ για τη λήψη επιδόματος ανεργίας απαιτούνται 100 ημέρες εργασίας το τελευταίο 12μηνο ή 125 το τελευταίο 14μηνο. Ο αριθμός αυτός είναι αδύνατο να καλυφθεί από τους πιο πολλούς καλλιτέχνες, σύμφωνα και με τα ποσοστά ανεργίας που προαναφέρθηκαν. Ακόμα και οι 50 ημέρες ασφάλισης για την πρόσβαση στην περίθαλψη συμπληρώνονται από ελάχιστους εργαζόμενους σε τομείς όπως η μουσική, ο χορός κ.λπ. Σε σχέση δε με την απαιτούμενη ασφάλιση για την πρόσβαση σε επιδοματική στήριξη της ανεργίας, εκεί οι πιθανότητες είναι πραγματικά απειροελάχιστες.

Για το λόγο αυτό πάγιο αίτημα ορισμένων ειδικοτήτων, όπως των χορευτών, είναι η ένταξή τους στα εποχικά επαγγέλματα, που, εκτός των άλλων, θα τους έδινε τη δυνατότητα απόκτησης βιβλιαρίου υγείας με λιγότερα ένσημα.

Πέρα όμως από τα συνολικά ασφαλιστικά προβλήματα διαφόρων κλάδων, υπάρχουν και επιμέρους.

Όσοι μουσικοί και τραγουδιστές, για παράδειγμα, εργάζονται το βράδυ υφιστάμενοι πολλά ντεσιμπέλ ήχου, με δεδομένο πως η νυχτερινή εργασία είναι εξαιρετικά επιβλαβής για την υγεία τους, θα πρέπει να ασφαλιζονται με βαρέα ένσημα.

Οι συγγραφείς είναι αναγκασμένοι να διαθέτουν δελτίο παροχής υπηρεσιών και ως εκ τούτου να καταβάλλουν εισφορές στον ΟΑΕΕ, που φτάνουν τα 600 ευρώ το δίμηνο, δεδομένου ότι χωρίς δελτίο παροχής υπηρεσιών αδυνατούν να εισπράξουν πάνω από 5.000 ευρώ ετησίως για πνευματικά δικαιώματα. Σημειώνεται ότι δελτίο παροχής υπηρεσιών οφείλουν να έχουν όλοι οι συγγραφείς και οι σεναριογράφοι ανεξαρτήτως αν ασκούν άλλο επάγγελμα, ακόμα και οι συνταξιοδοτημένοι. Για τους τελευταίους, τα έσοδα από την πνευματική δημιουργία τους αφαιρούνται από τη σύνταξή τους, παρόλο που καλύπτονται από το άρθρο 6 του ν. 3232/2004, που ωστόσο είναι εν πολλοίς ανενεργός, αφού ποτέ δεν συγκροτήθηκε η ειδική επιτροπή που ορίζει ο εν λόγω νόμος για να καθορίσει ποιοι υποψήφιοι αξίζουν τον τίτλο του πεζογράφου και του ποιητή.

Συνταξιοδοτικά θέματα

Η πρόσβαση στη σύνταξη αποτελεί ένα τεράστιο πρόβλημα για όλους ανεξαιρέτως τους καλλιτεχνικούς κλάδους. Τα προβληματικά ζητήματα σε σχέση με τη συνταξιοδότηση των εργαζομένων στον πολιτισμό θα μπορούσαν να συνοψιστούν σε δύο βασικά θέματα. Αφενός στην αδυναμία συμπλήρωσης των απαιτούμενων ημερών ασφάλισης για συνταξιοδότηση, λόγω της τεράστιας ανεργίας και της εποχικότητας της εργασίας σε πολλούς καλλιτεχνικούς κλάδους, πρόβλημα το οποίο επιτείνει η πρόσφατη αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης. Αφετέρου, στην έλλειψη ειδικής πρόνοιας για καλλιτεχνικούς κλάδους οι οποίοι παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες σε σχέση με τη φυσική κατάσταση που απαιτείται για την εργασία, όπως για παράδειγμα οι χορευτές ή οι ηθοποιοί.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των καλλιτεχνών δεν έχει προοπτική να συνταξιοδοτηθεί από πούθενά. Για το λόγο αυτό άλλωστε θεσπίστηκαν οι τιμητικές συντάξεις. Ωστόσο, ενώ με τον Νόμο 3620/2007 (άρθρο 2), προβλέπονταν 30 τιμητικές συντάξεις στο σύνολο των 36 καλλιτεχνικών κλάδων (αριθμός ούτως ή άλλως μικρός), με το Νόμο 4151 (ΦΕΚ 103Α /29-4-2013) οι τιμητικές συντάξεις μειώθηκαν ακόμα περισσότερο στις 20 κατ' έτος! Μολονότι οι τιμητικές συντάξεις δεν λύνουν ουσιαστικά το ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό πρόβλημα των καλλιτεχνών, έως ότου δοθεί συνολική λύση από την πολιτεία, είναι αναγκαία η διατήρησή και η ενίσχυση του θεσμού για τις περιπτώσεις εκείνες που η σύνταξη αυτή είναι ο μοναδικός οικονομικός πόρος.

Σχετικά με το ζήτημα της συγκέντρωσης των απαιτούμενων ημερών ασφάλισης προκειμένου να συνταξιοδοτηθεί κάποιος, είναι σαφές ότι η εποχικότητα της εργασίας σε πολλούς κλάδους όπως επίσης και τα τεράστια προβλήματα ανεργίας καταδικάζουν τη συντριπτική πλειοψηφία των εποχικά απασχολούμενων καλλιτεχνών σε αδυναμία να θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα. Το πρόβλημα πρόσβασης στη σύνταξη έρχεται να επιτείνει και η παντελής έλλειψη πρόνοιας για τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζουν αρκετοί καλλιτεχνικοί κλάδοι ως προς τη φύση της εργασίας που απαιτείται. Τα όρια ηλι-

κίας συνταξιοδότησης δεν μπορεί να μη σχετίζονται και με τη φυσική κατάσταση που απαιτείται για την εργασία σε συγκεκριμένους κλάδους, όπως για παράδειγμα ο χορός.

Ειδικότερα σχετικά με το θέμα της συνταξιοδότησης για τους ασκούντες το επάγγελμα του χορευτή, του ηθοποιού μελοδραματικού θεάτρου και του μουσικού πνευστών οργάνων μετά την 1/1/1993 έπαυσαν να ισχύουν οι ευνοϊκότεροι όροι και οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που ορίζονταν στο Π.Δ. 212/1984 (όπως αυτό έχει τροποποιηθεί με τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν.1902/1990), σύμφωνα με τους οποίους μπορούσαν να συνταξιοδοτηθούν σε νεότερη ηλικία. Πλην όμως, εξακολουθούν ακόμη να πληρώνουν το αυξημένο ασφάλιστρο που προβλέπονταν λόγω της συνταξιοδότησής τους σε νεότερη ηλικία. Η απόφαση συνταξιοδότησης των εργαζόμενων στους ανωτέρω καλλιτεχνικούς κλάδους με τη συμπλήρωση του 60ου έτους της ηλικίας τους ουσιαστικά σημαίνει την, από την πλευρά του κράτους, άρνηση χορήγησης στους εργαζόμενους αυτούς σύνταξης, αφού είναι πασιφανής η αδυναμία εργασίας τους μέχρι αυτή την ηλικία.

Συνήθως οι καλλιτέχνες λαμβάνουν την κατώτατη σύνταξη, λόγω έλλειψης ενσήμων, ενώ η αύξηση του ορίου ηλικίας στερεί πρακτικά το δικαίωμα συνταξιοδότησης σε χιλιάδες από αυτούς. Η ιδιαιτερότητα των καλλιτεχνικών επαγγελματιών έχει διαπιστωθεί στο εξωτερικό και πολλές χώρες λαμβάνουν ειδικά μέτρα για τη στήριξη τους π.χ. η Ιαπωνία και οι ΗΠΑ επιδοτούν την πρόσληψη μεσήλικων γυναικών ηθοποιών, αφού είναι γνωστό ότι μια γυναίκα ηθοποιός δύσκολα βρίσκει δουλειά μόλις μπει στη μέση ηλικία.

Φορολογικά θέματα

Η μεγάλη πλειοψηφία των καλλιτεχνών και γενικά των εργαζόμενων στο χώρο του Πολιτισμού εργάζονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών, το γνωστό μπλοκάκι. Οι εργαζόμενοι αυτοί αντιμετωπίζονται συλλήβδην ως ελεύθεροι επαγγελματίες, γεγονός που σημαίνει φορολογικά ότι έχουν πελάτες, ενώ συνήθως οι «πελάτες» τους είναι οι εργοδότες τους. Οι εργαζόμενοι με μπλοκάκι υπόκεινται σε άδικη επιβολή υπερόγκων εισφορών στα ασφαλιστικά ταμεία και σε φορολόγηση με τους ίδιους ακριβώς όρους που φορολογούνται οι εργοδότες τους. Επίσης, υποχρεούνται στην καταβολή τέλους επιτηδεύματος, και σε υπερβολική παρακράτηση φόρου ακόμα και σε πολύ χαμηλά εισοδήματα.

Η γενίκευση της απάνθρωπης φορολογίας για τους μισθωτούς και τους αυτοαπασχολούμενους στο 26% από το πρώτο ευρώ, που προβλέπεται στη γενική φορολογία, σε συνδυασμό με την αύξηση και γενίκευση του ΦΠΑ στο 23%, κάνουν τον καλλιτέχνη να πληρώνει υψηλότερους φόρους για τις υπηρεσίες του από το πρώτο ευρώ. Αν συνυπολογίσουμε, δε, ότι τη μερίδα του λέοντος στη διακίνηση της Τέχνης έχουν οι έμποροι και οι κάθε είδους μεσάζοντες, με ποσοστά που φθάνουν και το 70%, είναι φανερό ότι ο καλλιτέχνης δεν μπορεί πλέον ούτε στοιχειωδώς να επιβιώσει επαγγελματικά.

Στους περισσότερους καλλιτεχνικούς κλάδους η καταβολή των δεδουλευμένων μέσω δελτίου παροχής υπηρεσιών είναι στην πραγματικότητα απαγορευτική, καθώς έ-

νας καλλιτέχνης που έχει εισόδημα 10.000 θα πληρώσει περίπου 2500 ασφαλιστικές εισφορές, 2000 φόρο, 1200 ευρώ ΦΠΑ στα είδη κατανάλωσης και μαζί με το φόρο επιτηδεύματος, τελικά καταβάλει στο κράτος από 6.000 έως 7.000 ευρώ (δηλαδή το 60% μέχρι το 70% του εισοδήματος του)

Σε κάθε περίπτωση –τόσο στο θέμα του ΦΠΑ όσο και στο ζήτημα της δυνατότητας άσκησης του καλλιτεχνικού επαγγέλματος από τους συνταξιούχους καλλιτέχνες-, η Κυβέρνηση κάνει τα πάντα για να περιορίσει τη σχέση της Τέχνης με την κοινωνία. Το κράτος αγνοεί επιδεικτικά ότι οι καλλιτέχνες δεν εργάζονται όπως οι άλλοι ελεύθεροι επαγγελματίες. Οι καλλιτέχνες παράγουν καλλιτεχνικό έργο ως «κατάθεση ψυχής», χωρίς αυτό να απαιτείται από κανέναν «πελάτη», χωρίς να τους το ζητήσει κανείς.

Ειδικότερα θέματα

Παρά το γεγονός ότι το ελληνικό θέατρο έχει εξαιρετικούς καλλιτέχνες με σοβαρό έργο αναγνωρισμένο εντός και εκτός εθνικών συνόρων, πλήττεται ιδιαιτέρως από τις περικοπές στα κονδύλια για τον πολιτισμό με βάση τα μνημόνια και τους σχετικούς εφαρμοστικούς νόμους. Ανάλογη κατάσταση υπάρχει στο χώρο των μουσικών, των χορευτών, των σεναριογράφων και των σκηνοθετών. Μια σημαντική λύση που θα δημιουργούσε πολλές θέσεις εργασίας σε μια σειρά από κλάδους θα ήταν η δημιουργία πρωτότυπου προγράμματος ελληνικής μυθοπλασίας στη δημόσια τηλεόραση, όπως προβλέπει ο νόμος, και η νομοθέτηση ανάλογης υποχρέωσης για την ιδιωτική τηλεόραση.

Επίσης, σημαντική ανακούφιση θα προσέφερε στα καλλιτεχνικά αυτά επαγγέλματα η ενίσχυση του θεσμού των καλλιτεχνικών επιχορηγήσεων, θεσμού που αποτελεί υποχρέωση της Πολιτείας και που αν διέπεται από διαφάνεια μπορεί να συμβάλει τα μέγιστα στην προώθηση της καλλιτεχνικής δημιουργίας στη χώρα μας. Επιπλέον αναγκαίο είναι να ενισχυθεί η καλλιτεχνική παιδεία στα ελληνικά σχολεία και να εμπλουτιστεί με περισσότερα καλλιτεχνικά μαθήματα, γεγονός που, εκτός των άλλων, θα εξασφάλιζε στους καλλιτέχνες αρκετές θέσεις εργασίας.

Παράλληλα, είναι σημαντικό να στηριχθούν οι διάφορες συλλογικότητες που δημιουργούνται τα τελευταία χρόνια, ιδίως από νέους καλλιτέχνες, στο χώρο του πολιτισμού, και οι οποίες απορρίπτουν τη συνηθισμένη «εταιρική» λογική σε όφελος μιας συνεργατικής αντίληψης για τη δημιουργία αλλά και για τη διαχείριση της τέχνης. Κάτι τέτοιο μπορεί να συμβεί όχι μόνο άμεσα, αλλά και έμμεσα, μέσα από τη θεσμοθέτηση κινήτρων (π.χ. φοροαπαλλαγές για τα κέρδη καλλιτεχνικών συνεταιρισμών που επανεπενδύονται, διάθεση δημόσιων υποδομών κ.λπ).

Όσον αφορά τους κλάδους του κινηματογράφου και της τηλεόρασης, εκτός από την τεράστια ανεργία που δοκιμάζει και αυτό τον κλάδο, όπως επίσης και τη μαύρη και αδήλωτη εργασία, υπάρχει φυσικά και η μη απόδοση του 1,5% από την ιδιωτική και τη δημόσια τηλεόραση προς ενίσχυση της εγχώριας κινηματογραφικής παραγωγής, το οποίο, παρά τις κυρώσεις που θα έπρεπε να υπάρχουν, δεν έχει αποδοθεί ποτέ από κανένα ιδιωτικό

κανάλι. Επιπλέον, από τα κανάλια δεν τηρείται και η υποχρέωσή τους να καλύπτουν το 2,5% του τηλεοπτικού τους χρόνου με ελληνικές κινηματογραφικές παραγωγές (συμπεριλαμβανομένων των πρωτότυπων τηλεταινιών).

Ο φόρος που παρακρατείται από τα εισιτήρια των κινηματογράφων και αποδίδεται στο Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου για την αναχρηματοδότηση κινηματογραφικών ταινιών τα τελευταία χρόνια παρακρατείται από το Υπουργείο Οικονομικών και δεν αποδίδεται (το ποσό φτάνει πλέον τα 3,5 εκ. ευρώ). Οι κρατικές επιχορηγήσεις έχουν μείνει στάσιμες, και οι ιδιωτικές, ενώ θα μπορούσαν να κινηθούν, αν δίνονταν κάποια φορολογικά κίνητρα, είναι σχεδόν μηδενικές.

Αν όλα τα παραπάνω ίσχυαν –και αναφερόμαστε σε νόμους του κράτους και όχι σε υποθέσεις–, θα μπορούσε να έχει περιοριστεί η ανεργία στον χώρο του κινηματογράφου και της τηλεόρασης σε μεγάλο βαθμό.

Ένα άλλο πολύ σημαντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι ηθοποιοί και οι χορευτές είναι τα αδιαβάθμητα πτυχία. Δυστυχώς, ύστερα από την ολοκλήρωση των σπουδών τους οι απόφοιτοι αποκτούν πτυχία αναγνωρισμένα αλλά αδιαβάθμητα. Αυτό είναι μια εκκρεμότητα που δημιουργεί προβλήματα στη δημιουργία επαγγελματικού κλάδου και στερεί στους καλλιτέχνες αυτούς τη δυνατότητα κατατακτήριων εξετάσεων σε άλλο τομέα σπουδών, καθώς και παρακολούθησης κάποιου μεταπτυχιακού προγράμματος. Ακόμα όμως και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η φοίτηση των Ελλήνων ηθοποιών και χορευτών σε μεταπτυχιακά προγράμματα του εξωτερικού επιτρέπεται κατ' εξαίρεση, ο μεταπτυχιακός τίτλος δεν αναγνωρίζεται στην Ελλάδα.

Πέρα από τα παραπάνω προβλήματα που αντιμετωπίζουν όλοι οι καλλιτέχνες, οι εικαστικοί πρόσφατα επλήγησαν βίαια από μια αιφνίδια απόφαση της κυβέρνησης, σύμφωνα με την οποία στους καλλιτεχνικούς διαγωνισμούς πλέον θα μπορούν να μετέχουν παρανόμως εταιρείες και όχι εικαστικοί καλλιτέχνες ως φυσικά πρόσωπα, ανοίγοντας έτσι το δρόμο για τη στυγνή οικονομική εκμετάλλευση των καλλιτεχνών από επιχειρηματίες αλλά και για τη χειραγώγηση της καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Πρόκειται για την Υπουργική Απόφαση του ΥΠΕΚΑ (ΦΕΚ 1327/16-6-2011) με θέμα «Νέο πλαίσιο διενέργειας των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών και γενικά των διαγωνισμών μελετών με απονομή βραβείων», με την οποία κατά παράβαση των νόμων που αφορούν τα καλλιτεχνικά έργα στον δημόσιο χώρο και τα δημόσια κτίρια, θεσπίζονται σύνθετοι διαγωνισμοί που αναφέρονται σε αρχιτεκτονικά έργα συνδέοντας τα καλλιτεχνικά έργα με τα αρχιτεκτονικά.

Με την Υπουργική αυτή Απόφαση καταργούνται στην πράξη οι νόμοι και οι εγκύκλιοι περί δημοσίων καλλιτεχνικών διαγωνισμών για τη φιλοτέχνηση ή αγορά καλλιτεχνικών έργων που θα διακοσμούν δημόσιους χώρους (Κτήρια-Πάρκα-Εθνικές Οδούς κ.λπ.) και που ορίζουν τους όρους και τον προϋπολογισμό αυτών των έργων, που είναι το 1% της συμβατικής δαπάνης (Ν.1218/1981, Ν2557/ΦΕΚ271/24-12-97).

Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της μη εφαρμογής του νόμου περί δημοσίων έργων το ΕΕΤΕ στερείται εσόδων που θα μπορούσαν να καλύψουν πλήρως όλες τις δραστηριότητες και υποχρεώσεις του προς τα μέλη του και την κοινωνία.

Δημόσιοι υπάλληλοι

Οι εργαζόμενοι στη Γ.Γ Πολιτισμού βρίσκονται αντιμέτωποι με το φάσμα της συρρίκνωσης και διάλυσης ολόκληρου του δημόσιου τομέα: με τις επικείμενες απολύσεις διά του μέτρου της «διαθεσιμότητας» ή της υποχρεωτικής μετακίνησης σε άλλο νομό, μέσω των συγχωνεύσεων ή καταργήσεων Υπηρεσιών που προβλέπει το νέο οργανόγραμμα, με τη μείωση των μισθών τους από 20% έως 50% και την υπονόμευση της υγειονομικής περίθαλψης. Επιπλέον, οι υπάλληλοι αορίστου χρόνου, που αποτελούν πλέον την πλειονότητα των υπαλλήλων της Γεν. Γραμ. Πολιτισμού και των εποπτευόμενων φορέων (Εθνικό Θέατρο, Λυρική Σκηνή, ΚΟΑ, ΚΘΒΕ, Εθνική Πινακοθήκη), εργάζονται συνεχώς υπό το φόβο της απόλυσης.

Το Υπ. Πολιτισμού, εξαιτίας των μεγάλων αναγκών του και της υποστελέχωσής του, πάντοτε απασχολούσε πολλούς συμβασιούχους για να καλύψει πάγιες και διαρκείς ανάγκες. Ο αριθμός των συμβασιούχων τα τελευταία χρόνια έχει μειωθεί δραματικά, με αποτέλεσμα να ρίχνονται στον καιάδα της ανεργίας χιλιάδες άνθρωποι που για πολλά χρόνια εργάζονταν με συμβάσεις στο Υπουργείο Πολιτισμού.

Από τους λίγους συμβασιούχους που εξακολουθούν να εργάζονται, οι περισσότεροι εργάζονται με δικαστικές αποφάσεις, με τεράστιες όμως καθυστερήσεις στη μισθοδοσία τους, που συχνά ξεπερνά και τους 6 μήνες.

Την ίδια στιγμή, οι πάγιες και διαρκείς ανάγκες του Υπουργείου καλύπτονται με ενοικιαζόμενο προσωπικό, με τα νέα προγράμματα εργαζομένων μέσω ΜΚΟ με πεντάμηνα προγράμματα χωρίς στοιχειώδη δικαιώματα, ακόμη και με εργαζόμενους με μπλοκάκι. Την ίδια στιγμή, στα ιδιωτικά μουσεία, στα οποία η Γεν. Γραμ. Πολιτισμού καταβάλλει μεγάλες επιχορηγήσεις, οι εργαζόμενοι υφίστανται όλα τα προβλήματα των ιδιωτικών υπαλλήλων: απολύσεις, μειώσεις μισθών, συρρίκνωση του χρόνου εργασίας.

Παρά την αναμφισβήτητη σημασία που έχει για ένα κράτος η διαφύλαξη της Ιστορίας του και της συνέχειάς του μέσω των Γενικών Αρχείων του Κράτους (ΓΑΚ), η ελληνική πολιτεία μικρή σημασία δίνει σε αυτά. Έτσι πρόσφατα καταργήθηκε το Εθνικό Οπτικοακουστικό Αρχείο ως αυτοτελές νομικό πρόσωπο, ενώ το επιστημονικό δυναμικό των Γενικών Αρχείων του Κράτους (ΓΑΚ) διαρκώς συρρικνώνεται. Σε μια υπηρεσία που είναι εθνικής εμβέλειας και έχουν καλυφθεί, μέσα σε μια εικοσαετία μόλις 71 από τις προβλεπόμενες 173 θέσεις του κλάδου, τον περασμένο Νοέμβριο καταργήθηκαν οι 101 κενές οργανικές θέσεις του κλάδου των αρχιονόμων.

Κατόπιν τούτων επερωτώνται οι κκ. Υπουργοί:

1. Με ποιον τρόπο πρόκειται να αντιμετωπίσετε την τεράστια ανεργία στο χώρο του Πολιτισμού και το καθεστώς της μούρης εργασίας, που αποτελεί τον κανόνα των εργασιακών σχέσεων; Με ποιους τρόπους θα διασφαλίσετε την πρόσβαση των ανασφάλιστων καλλιτεχνών στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και τη σύνταξη; Θα ενεργοποιήσετε τους δημόσιους ελεγκτικούς μηχανισμούς για την αντιμετώπιση της μη καταβολής δεδουλευμένων των καλλιτεχνών και της ανασφάλιστης εργασίας;

2. Τι μέτρα θα πάρετε για να επιλύσετε τα ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά προβλήματα των καλλιτεχνών και

λοιπών εργαζομένων στο χώρο του Πολιτισμού; Θα υπάρξει μέριμνα ώστε να μην εξαναγκάζονται σε εργασία με δελτίο παροχής υπηρεσιών εργαζόμενοι που στην πραγματικότητα έχουν εξαρτημένη σχέση εργασίας;

3. Θα αυξηθεί ο αριθμός των τιμητικών συντάξεων για να μην πεθαίνουν οι καλλιτέχνες στην ψάθα; Θα προβείτε στις απαιτούμενες ενέργειες ώστε να υπάρξει δυνατότητα άσκησης του καλλιτεχνικού επαγγέλματος από τους συνταξιούχους καλλιτέχνες;

4. Προτίθεστε να διορθώσετε τα άδικα φορολογικά μέτρα που ισχύουν για τους εργαζόμενους στο χώρο του Πολιτισμού; Θα προβείτε σε ειδική ρύθμιση για την κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος στα καλλιτεχνικά επαγγέλματα;

5. Ποια άμεσα μέτρα σκοπεύετε να λάβετε για την τόνωση του ελληνικού θεάτρου και την ενίσχυση του ελληνικού προγράμματος στα ΜΜΕ ώστε να τονωθεί η απασχόληση σε μια σειρά από κλάδους;

6. Θα αποδώσει το Υπουργείο Οικονομικών στο Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου το φόρο των τελευταίων ετών που έχει παρακρατηθεί από τα εισιτήρια των Κινηματογράφων και θα τηρηθεί επιτέλους ο νόμος για τα τηλεοπτικά κανάλια που οφείλουν να αποδίδουν το 1,5% των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων τους για τον κινηματογράφο ώστε να ενισχυθεί η κινηματογραφική τέχνη και να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της ανεργίας στο χώρο;

7. Προτίθεστε να θεσμοθετήσετε πάγιες χρηματοδοτήσεις για τη καλλιτεχνική δημιουργία, που να αποδίδονται έγκαιρα στους δικαιούχους; Τι μέτρα θα λάβετε ώστε να εξασφαλιστεί η συνεχής παρουσία της σύγχρονης ελληνικής καλλιτεχνικής παραγωγής σε διεθνή φεστιβάλ και στην ελληνική περιφέρεια;

8. Προτίθεστε να εντάξετε τους χορευτές στα εποχιακά επαγγέλματα;

9. Προτίθεστε να προβείτε το συντομότερο στην υλοποίηση του επαγγελματικού περιγράμματος των χορευτών Πολυπολιτισμικών χορών ώστε να υπάρξουν πιστοποιήσεις σ' αυτή την κατηγορία των χορευτών;

10. Πρόκειται να αυξηθούν τα καλλιτεχνικά μαθήματα που διδάσκονται στα σχολεία ως μαθήματα επιλογής, ώστε να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας για τους καλλιτέχνες;

11. Με ποιο τρόπο θα υπερασπιστείτε την ανεξάρτητη καλλιτεχνική δημιουργία; Είναι στις προθέσεις σας η στήριξη των συνεργατικών και συνεταιριστικών εγχειρημάτων στον κλάδο του πολιτισμού;

12. Προτίθεστε να προχωρήσετε στη διαβάθμιση των πτυχίων των Δραματικών σχολών και των σχολών Χορού;

13. Προτίθεστε να προβείτε στις απαραίτητες ενέργειες ώστε να ανακληθεί η απαράδεκτη ΥΑ του ΥΠΕΚΑ (ΦΕΚ 1327/16-6-2011) με θέμα «Νέο πλαίσιο διενέργειας των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών και γενικά των διαγωνισμών μελετών με απονομή βραβείων; Θα φροντίσετε για την εφαρμογή του νόμου περί δημοσίων έργων, που θα μπορούσε να καλύψει οικονομικά όλες τις δραστηριότητες και υποχρεώσεις του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδας;

14. Τι θα κάνετε για να ενισχύσετε σε προσωπικό μόνιμο και επί συμβάσει την αρχαιολογική υπηρεσία και γενικά τη Γεν. Γραμ. Πολιτισμού; Προτίθεστε να επέμβετε ώστε να προστατευθούν οι εργαζόμενοι στα ιδιωτικά μουσεία δεδομένου ότι το Υπουργείο δίνει σημαντικές επιχορηγήσεις σε αυτούς τους φορείς; Τι μέτρα θα λάβετε για να αντιμετωπίσετε τις συνεχείς καθυστερήσεις πληρωμών των συμβασιούχων εργαζομένων;

15. Ποιες πρωτοβουλίες σκοπεύετε να αναλάβετε για να προστατεύσετε την αρχαιακή πολιτιστική κληρονομιά της χώρας; Προτίθεστε να φροντίσετε για την επαρκή χρηματοδότηση και στελέχωση των υπηρεσιών των ΓΑΚ με εξειδικευμένο προσωπικό;

(Αριθμ. Βιβλ. Επερ. 38, Επικ. 29, ημερ. καταθ. 27-5-2013)

Αθήνα, 20 Ιουνίου 2013

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ - ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΕΪΜΑΡΑΚΗΣ